

Bijlage 1 onderzoek en verwachte bijdrage van gemeenten aan het onderzoek 84% Maatwerk. Een zoektocht naar minder meningen over mensen met meerdere problemen.

Instituut Publieke Waarden
Sociaal Hospitaal
Centraal Bureau voor de Statistiek

Toelichting onderzoek

Het Instituut voor Publieke Waarden doet al jaren actieonderzoek naar probleemgezinnen. Dit doen we omdat we tegen dingen aan blijven lopen die we logisch niet kunnen verklaren. Toen we zelf gezinnen gingen helpen zagen we veel meer oplossingen en spanningen dan dat we als onderzoeker van professionals konden leren. Toen we zelf gingen ondernemen leerden we belangconflicten kennen die zonder onze onderneming nooit het licht hadden gezien. Hier hebben we nieuwe financieringsmodellen voor ontwikkeld. En nu we zelf professionals opleiden om maatwerk te maken leren we dat de theorie rond maatwerk voor mensen met meerdere problemen de praktijk moeilijk bereikt. Dit willen we in dit onderzoek graag herstellen. We willen met gemeenten die al ver zijn in hun maatwerkaanpak de laatste stap zetten. De stap die het mogelijk maakt om echt vrij van alle procedures, protocollen, taken, meningen en financieringsstromen dat maatwerk te maken waar gezinnen mee geholpen zijn.

De lessen die we leren willen we vervolgens vertalen naar andere gemeenten. Dat klinkt eenvoudig, maar is rond multiproblematiek niet eenvoudig. Mensen met meerdere problemen zijn statistisch moeilijk te pakken. Zeker omdat we binnen de wat lompe categorie multiproblematiek op zoek gaan naar subpopulaties. Welke gezinnen met welke specifieke eigenschappen zijn met welke uitzonderlijke interventie geholpen? Die vraag staat centraal in dit deelonderzoek. Samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek verkennen wat we kunnen weten en wat niet. En we kijken hoe gemeenten eenvoudig de grootte van voor hun relevante doelgroepen kunnen achterhalen.

Verwachte bijdrage van gemeenten aan onderzoek

Van de gemeente wordt verwacht dat:

- Zij participeren in het actieonderzoek samen met het Instituut voor Publieke Waarden, Sociaal Hospitaal en CBS.
- Per gemeente worden 3 medewerkers begeleid bij het doen van actieonderzoek. (Ieder stad krijgt 16 uur coaching).
- Het actieonderzoek helpt de steden de aanpak te ontwikkelen door tijdens de aanpak te monitoren en te leren.

Het onderzoek bestaat uit drie deelonderzoeken:

1. Het volgen en ontwikkelen van de maatwerkroute. Hoe verloopt het proces van het oorspronkelijke plan van het gezin, via toegang en legitimatie, tot uitvoering?
2. Welke interventies werken voor welke type gezinnen? En hoe meten we dit? (Samen met CBS)
3. Hoe meten we het lange termijn effect van doorbraken bij Multiprobleemgezinnen?

Hiervoor leveren de gemeenten data aan. De actieonderzoekers monitoren de voortgang van de 20 maatwerkplannen.

- Bijeenkomsten:
 - o De actieonderzoekers uit de 6 gemeenten komen tussen november 2019 en november 2020 bijeen tijdens vier landelijke ontwikkeldagen (deelonderzoek 1);
 - o De actieonderzoekers uit de 6 gemeenten komen tussen november 2019 en november 2020 bijeen tijdens vijf bijeenkomsten (deelonderzoek 2);
 - o Iedere gemeente levert één expert tijdens twee bijeenkomsten voor deelonderzoek 3.
- De 6 gemeenten accommoderen elk twee van deze bijeenkomsten.

Globale planning actieonderzoek

Tijdens het onderzoek vormen de gemeenten en de onderzoeksinstellingen een leergemeenschap. Tijdens ontwikkeldagen en kennissessies komen zij bijeen. De planning van het jaar ziet er globaal als volgt uit:

Fase	Bijeenkomst	Onderzoeksactiviteit gemeente
1: Startfase <i>november- december 2019</i>	Ontwikkeldag 1 (nov): Kick-off: basistraining doorbraken maken & maatwerk legitimeren + aanscherpen maatwerkaanpak	Casusselectie
2: Doorbraakfase <i>januari- mei 2020</i>	Ontwikkeldag 2 (jan): Basistraining actieonderzoek voor professionals: hoe leer en ontwikkel je tijdens een pilot? +ontwikkelen maatwerkmonitor 2 x wat werkt-sessie: eerste analyse van rode draden door de zes steden. Wat werkt waar, voor welk type gezinnen?	• maatwerkplannen maken met gezinnen, plannen goedkeuren en doorbraken realiseren. • 'maatwerkplan-reizen' in beeld brengen voor twintig plannen. Bijhouden langs welke medewerkers het plan moet voordat het goedgekeurd is en wat zij doen met/aan het plan.
3: Uitvoerfase <i>Juni – september 2020</i>	Ontwikkeldag 3 (juni): Hoe help je het gezin na de doorbraak hun leven stabiel te krijgen/houden? 2x ontwerpessie: Hoe kunnen we maatwerk dat werkt, standaard inzetten? 2 x meetsessie: hoe meten we het lange termijn effect bij de gezinnen?	• gezinnen ondersteunen na de doorbraak • effect meten op veranderingen in het gezin(ervaringen/gedrag en kosten/voorzieningen).
4: afronden <i>Oktober 2020</i>	Ontwikkeldag 4 (okt): Hoe bestendigen we de aanpak? Hoe blijven we d.m.v. actieonderzoek leren en ontwikkelen rond maatwerk en Multiproblematiek? Welke lessen uit de zes steden presenteren we? 1 sessies casus extrapolatie: wat werkt voor welke gezinnen en hoeveel zijn er in Nederland en iedere gemeente? 1 sessie meten: ontwikkelen praktisch en theoretisch relevante lange termijn monitor multiprobleemgezinnen.	• Waar nodig plannen afronden of blijven uitvoeren. • Effectmeting en maatwerkplanreizen afronden, samen met onderzoekers kennisinstelling. • Tijdens sessies inzichten delen en ontwerpen.